

ÅRSPLAN

GJØVIK KOMMUNE

GJØVIKBARNEHAGENE

SKONNORDTJERNET BARNEHAGE
2022

<https://skonnordtjernet.barnehage.no>

INNHOOLD:

1. Forord	s.3
2. Årshjul	s. 4
3. Styringsdokumenter	s. 5
4. Barnehagens verdigrunnlag	s. 6
5. Skonnordtjernet barnehage	s. 7
6. Barnehagens pedagogiske praksis	s. 12
- Progresjon	s. 12
- Omsorg	s. 14
- Lek	s. 15
- Danning	s. 17
- Læring	s. 18
7. Fagområder	s. 19
8. Vurdering	s. 20
9. Et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	s. 23
10. Barns medvirkning	s. 26
11. Foreldres medvirkning	s. 28
12. Å starte i barnehagen	s. 26
13. Å begynne på ny avdeling	s. 31
14. Overgang fra barnehage til skole	s. 34

1. FORORD

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet, og vi skal gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. I rammeplan for barnehagen så står det at barnehagen skal utarbeide en årsplan. Årsplanen skal være barnehagepersonalets arbeidsredskap. Denne skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. En årsplan kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivå, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. I tillegg til dette skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Barnehagen skal være en lærende organisasjon. Dette for å møte nye krav og utfordringer. En lærende organisasjon er en organisasjon som klarer å utvikle ny kompetanse og kunnskap i fellesskap og gjøre det til fellesskapets kunnskap.

Vi mener en god barnehage er et sted hvor barn, foreldre og personalet opplever et meningsfylt samvær. Det skal være et sted der vi deler gode opplevelser, leker, undrer oss og ikke minst har det moro og lærer sammen. God kvalitet i barnehagen handler først og fremst om relasjonen mellom det enkelte barn og de voksne. Kvalitet handler i stor grad om måten de ansatte er i samspill med barn på, og den pedagogiske praksisen de utøver. Et godt og gjensidig tillitsfullt samarbeid mellom barnehagen og hjem er også grunnleggende for kvaliteten.

2022 startet året sitt med stigende smittetrend i Norge. Vi vet ennå ikke hva året bringer. Det er mange utfordringer og mye usikkerhet knyttet til pandemien. Når vi står sammen i utfordringene og sammen gjør vårt beste for å få dagene til å gå rundt, skal vi klare dette også. 😊 Nå savner vi den normale hverdagen vår. Vi gleder oss til å jobbe videre med å gi barna en best mulig hverdag i 2022, sammen med det øvrige personalet, foreldrene og alle våre samarbeidspartnere.

Merethe Hoffsbakken, daglig leder og eier av Skonnordtjernet barnehage.

Skonnordtjernet det
er stedet
Med lek og læring,
trygghet og glede

Vi tenner
barns
stjerneøyne

Skonnordtjernet barnehage sin årsplan er godkjent av SU den 27.01.22

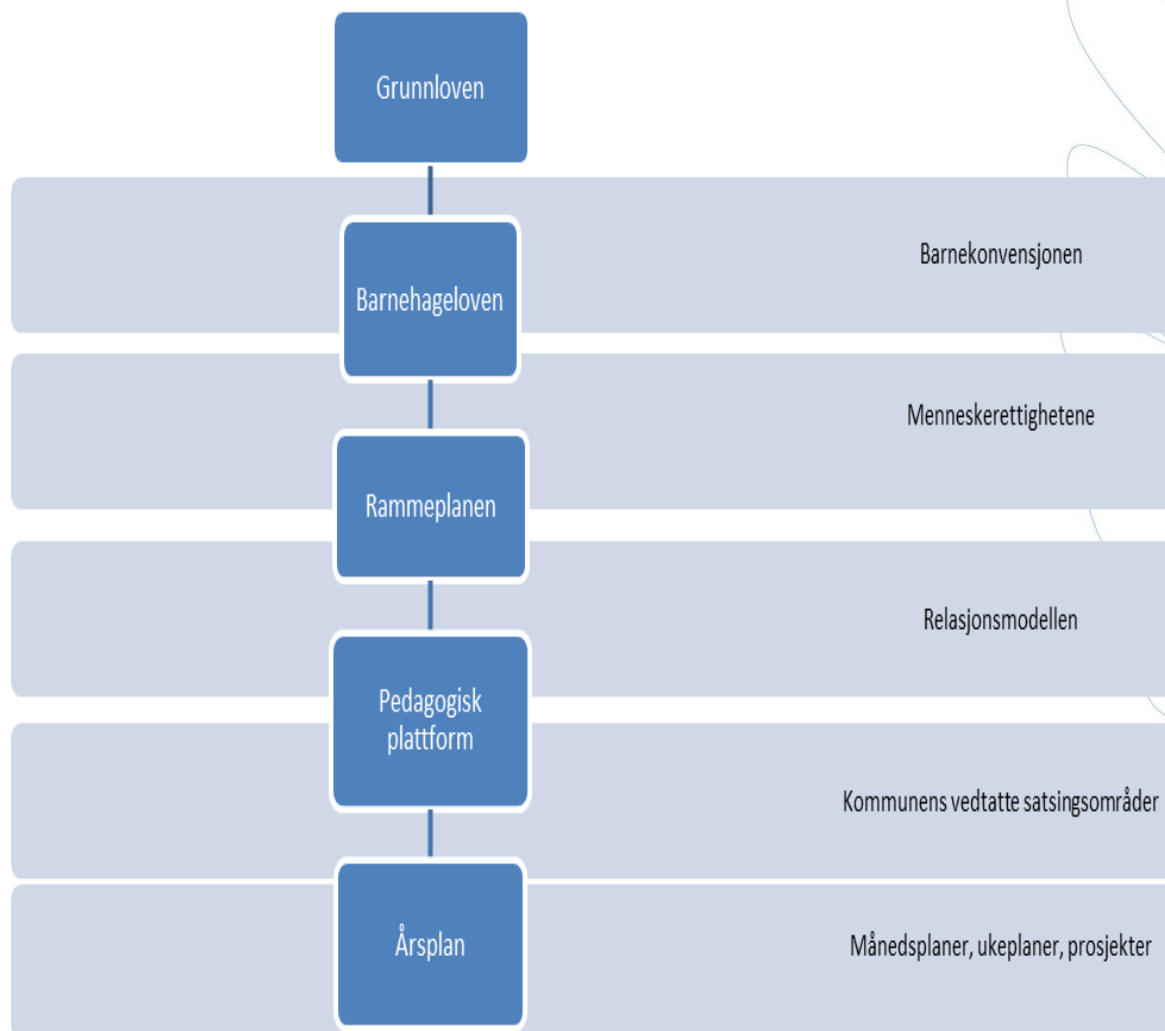
2. ÅRSJUL 2022

Måned	Uke og dato	Aktivitet
Januar	Mandag 3. januar	Planleggingsdag - barnehagen er stengt
Februar	Fredag 25. februar Uke 9	Karneval Vinterferie
Mars	Uke 9 Fredag 25. mars Uke 13 Onsdag 30. mars	Vinterferie Planleggingsdag - barnehagen er stengt Friluftsuke meis Foreldremøte hakkespetter Barnesamtaler meis
April	Uke 15 Mandag 18. april Uke 14 og 16 Onsdag 20. april Mandag 25. april Uke 17 og 18	Påske 2. påskedag - barnehagen er stengt Foreldresamtaler meis Foreldremøte stormeis Foreldremøte småmeis Foreldresamtaler tussilago Barnesamtaler hakkespetter
Mai	Uke 17 og 18 Uke 18 Uke 19 Torsdag 12. mai Mandag 16. mai Tirsdag 17. mai Torsdag 19. mai Torsdag 26. mai	Foreldresamtaler tussilago HMS- og trafikkuke Foreldresamtaler hakkespett Foreldremøte knerten Vårfest Grunnlovsdag - barnehagen stengt Foreldremøte Lille My Kristi Himmelfartsdag - barnehagen stengt NB! Lapp om sommerferieavvikling
Juni	Torsdag 2. og fredag 3. Mandag 6. juni Tirsdag 7. juni Tirsdag 14. juni Uke 23 Uke 24 Torsdag 23. - fredag 24	Planleggingsdager - barnehagen stengt 2. pinsedag - barnehagen stengt Sommerfest Foreldremøte nye barn Friluftsuke knerten Friluftsuke meis Sommeravslutning med overnatting for hakkespetter
Juli		SOMMERFERIE
August	15. august 16. august	Planleggingsdag - barnehagen stengt Første barnehagedag i nytt i barnehageår
September	Torsdag 15. september Uke 38 Uke 39 Torsdag 29. september	Oppstartsamtaler nye barn og foreldre fortløpende Overgangssamtaler småmeis fortløpende Høstfest med grønnsaker som tema Overgangssamtaler knerten etter behov Brann- og HMS-uke Friluftsuke stormeis og turdager for småmeis Foreldremøte hakkespett Barnesamtaler hakkespetter og stormeis
Oktober	Mandag 3. oktober Tirsdag 4. oktober Onsdag 5. oktober Torsdag 6. oktober Uke 41 Uke 43 Uke 44	Foreldremøte Stormeis Foreldremøte Småmeis Foreldremøte Knerten Foreldremøte Lille My Høstferie Foreldresamtaler hakkespetter Foreldresamtaler stormeis
November	Tirsdag 15. november Uke 45 og 46 Uke 47	Planleggingsdag - barnehagen stengt Foreldresamtaler tussilago Foreldresamtaler småmeis
Desember	Fredag 2. desember Torsdag 8. desember Tirsdag 13. desember Tirsdag 20. desember	Julegrantenning Nissefest Luciafest i barnehagen og i Hakkebakkeskogen Julegudstjeneste Julelunsj

Med forbehold om endringer

3. BARNEHAGENS STYRINGSKJEDEN

4. BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Menneskesynet vårt er bygget på verdier som er forankret i menneskerettighetene og er viktig for vår pedagogiske plattform.

Mennesket er unikt og har rett til å bli møtt som et subjekt. Alle har rett til egne tanker og følelser, og skal møtes med respekt og likeverd.

Barndommen har en egenverdi i menneskets livsløp. Barn er kompetente og har rett til å bli sett, hørt og anerkjent. De har rett til å medvirke i sin egen hverdag.

Det er i relasjon og samhandling med andre at vi utvikler vår egen forståelse av oss selv og vår identitet. Vi trives og utvikler oss best i likeverdige relasjoner.

Det er de voksne som har ansvaret for kvaliteten i relasjonen til og mellom barn.

- Jeg ser deg
- Jeg hører deg
- Jeg er interessert i å høre hva du tenker og hva du sier
- Jeg undrer meg sammen med deg
- Jeg tror du har noe å si meg
- Jeg tror du ønsker å samarbeide
- Jeg vil være oppriktig med deg
- Jeg tror at det du sier og tenker er viktig og kan lære meg noe
- Jeg vil hjelpe deg gjennom nødvendige konflikter

5. SKONNORDTJERNET BARNEHAGE

Skonnordtjernet barnehage åpnet dørene 3. desember 2007. Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser ved Skonnordtjernet, sentralt i Snertingdal. Med barnehagens beliggenhet i flott nærmiljø og med ulike turmuligheter, ligger alt til rette for at vi skal kunne utvikle et flott friluftsliv i barnehagen.

Vårt mål er å gi barna muligheten til å få positive opplevelser med å være ute til alle årstider. Gjennom lek og allsidige aktiviteter. Gjennom fysiske utfordringer, samt opplevelser, utforskning og eksperimentering i naturens eventyrlige mangfold. Forskning sier at bruk av friluftsliv i barnehagen gir økt trivsel, bedre sosialt miljø, med færre konflikter mellom barna, samt styrker den fysiske og psykiske helsen. Fysisk aktivitet er med på å forebygge depresjon. Vi legger vekt på at det skjer en progresjon fra barna begynner i barnehagen og til de skal på friluftsbasen det siste året i barnehagen.

På Tussilago går de minste barna:

Lille My er basen for 1- åringene.

Knerten er basen for 2-åringene.

På Trollius går de største barna:

Småmeis er basen for 3-åringene.

Stormeis er basen for 4-åringene.

Hakkespett er basen for 5 åringene

For å møte målet vi har satt oss, gjør vi det slik på de ulike basene:

Lille My er ute hver morgen. Når de begynner i barnehagen om høsten er fokuset at de skal bli trygge og kjent med uteområdet i barnehagen. De tar også en trilletur med vogn for å se på livet rundt Skonnordtjernet og på den måten bli kjent med nærområdet. Det er først på våren at Lille My begynner å utforske nærmiljøet på ulike turer. Vi går rundt vannet, til gapahuken, og til fotballbanen. Vi utforsker og tar oss god tid, for barna vil oppleve og sanse naturen med hele seg. Når barna er små er det viktig med korte turer da de blir fortere slitne, trøtte og sultne. Om vinteren varierer utetidens lengde. Det er viktig å ta hensyn til barna, når de blir kalde eller våte går vi inn igjen.

Knerten er ute hver morgen. Vår, sommer og høst utforskes nærmiljøet på ulike turer. Målet med turene våre er hva vi opplever på vei mot turmålet. Vi synger, har sangleker, løper, krabber og utfordrer oss motorisk i ulendt terreng. Vi utforsker naturen, og blomster, insekter og dyr skaper grunnlag for hverdagsmagi. Vi tilpasser turene våre etter årstider, barnas utviklingsnivå og hva turen skal inneholde. Vi har en fast turplass å gå til slik at den blir en kjent og trygg plass for barna. På våren, før vi skal begynne på små meis, er vi også litt med småmeis på tur som et ledd i tilvenning til ny base.

Små meis har fast turdag i uka med et fast turmål. Vi leker og utfordrer oss motorisk i skogen og øver oss på å mestre ulendt terreng. Vi forsker på insekter, plukker bær og bruker naturmaterialer i konkretisering av eventyr. Som småmeiser øver vi oss på å bli mer selvstendige, vi øver på å kle på oss selv, bærer sekken selv og går lengre distanser. Vår, sommer og høst tar vi med oss hengekøyer og har hvilestund i dem. På vinteren har vi kortere turer. Etter vinterferien blir vi kjent med skoggruppemetoden, og har lengre turer. Sammen med stormeis har vi også tre friluftsuker i løpet av året knyttet opp mot årstidene.

Stormeis har ukentlige turer i nærmiljøet, både til faste turplasser og til nye områder som ligger litt lengre unna barnehagen. Som et ledd i at barna skal bli vant til å være ute og bruke naturen som leke- og læringsarena, tar vi i bruk skoggruppemetoden. Gjennom dette utforsker vi og lærer om naturens mangfold og om dyr og planteliv. Vi er også naturvakter som lærer å ta vare på naturen. Aktiviteter på turene vil variere med årstider og tre ganger i året har vi egne

friluftsuken knyttet opp mot høst, vinter/vår og sommer. Utover vinter og vår er vi på jevnlige besøk i Hakkebakkeskogen for å bli kjent med området der før vi blir Hakkespetter og skal være i friluftsguppe hver dag.

Det siste året barna går i barnehagen er de Hakkespetter, og går i friluftsguppe i Hakkebakkeskogen. Med Hakkebakkeskogen som utgangspunkt, utforsker vi nærområdet.

Naturen er den opplagte lek- og læringsarena for denne gruppa. Barna skal sammen med voksne lære å bruke skogen som en ressurs. Om høsten plukker vi bær og lager syltetøy, vi spikker og tenner bål og bruker det vi finner i skogen både i lek og som formingsmateriale. En dag i uka lager vi varmmat, som oftest ute på bålpanna. Skogen som lekemiljø gir barna unike muligheter til å utvikle sin lekkompetanse, de utvikler sin kreativitet og motorisk sett er naturen et fantastisk område. Vi har en utehverdag fri for leketøy og det gjør oss til gode lekere som er flinke til å forhandle og skape fantasifulle lekemiljøer i skogen. Barnehagehverdagen på friluftsbasen gir en unik mulighet til samhandling, samarbeid og lek i et godt tilrettelagt utemiljø. Vi får masse frisk luft og naturlig fysisk aktivitet. Grillhytta ligger plassert i skogen i nærheten av lysløypa, og i vinterhalvåret brukes den aktivt til skiturer, skilek og aking. I Hakkebakkeskogen lærer barna å ta vare på naturen og får forståelse for planter og dyr. Gjennom hele vinteren lager vi fuglemat og ser på fuglene som kommer for å spise. Som friluftsbasen utforsker vi naturen og dens mangfold gjennom hele året og til alle årstider.

SATSNINGSOMRÅDE

«Et kompetent pedagogisk personale er en forutsetning for et barnehagetilbud av god kvalitet»
(Rammeplan for barnehage 2017)

Som barnehage skal vi være en lærende organisasjon, en organisasjon som klarer å utvikle ny kompetanse og kunnskap i fellesskap, for deretter å gjøre det til fellesskapets kunnskap. En god praksis i barnehagen bygger på en felles forståelse. Vårt mål er at alle i personalet skal være så trygge på sin kunnskap at vi svarer likt på hvordan vi arbeider med ulike områder i rammeplanen.

For å oppnå dette jobber hele personalgruppa systematisk sammen i utviklingsarbeid slik at vi kan skaffe oss økt kunnskap og forbedre praksisen i barnehagen. Det handler om at hver og en ansatt tilegner seg den nye kunnskapen og dermed endrer sin praksis. Dette arbeidet skal også endre, styrke og utvikle hele organisasjonen.

Når vi jobber med et område så vil det også påvirke andre områder, vi jobber tverrfaglig. Dette er satsningsområdene våre:

- Relasjoner
- Språk- og språkutvikling.
- Et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Hvor god kvaliteten er i barnehagen ses i sammen med relasjonene de ansatte har til de ulike barna. Dette er ofte løftet frem når det gjelder barnehagens kvalitet. Relasjonskompetansen vår er en avgjørende faktor for å skape gode barnehager. Ingenting er så viktig for kvaliteten som vår evne til å etablere positive, sensitive samspill der det enkelte barn blir forstått og møtt. God kvalitet innebærer varme, støttende og omsorgsfulle voksne som er oppmerksomme på barnas behov, som gir respons på deres verbale og nonverbale signaler, og som stimulerer barnas nysgjerrighet og ønske om å lære om verden.

Barnas trivsel og utvikling er den voksnes ansvar. Barns utvikling og læring er i stor grad avhengig av kvaliteten på den relasjonelle kontakten de tilbys (Anne Linder). Det er hver og en sitt ansvar som ansatt i barnehagen å sikre at de har personlig kontakt med og en god relasjon til hvert enkelt barn. Barns hjerne formes av gjentatte samspillsmønstre om de er gode eller dårlige, og dette gjenspeiler seg i toleransevinduet vårt. Gode relasjoner mellom barn og voksne er avgjørende for å lykkes (Arne Holte) Det er avgjørende for å oppnå god kvalitet i barnehagen.

Småbarns- og førskolealderen er den viktigste tiden og alderen for god språkutvikling. Å arbeidet aktivt og systematisk med språk er viktig for barnas språkutvikling. Barn er veldig mottakelige for å tilegne seg språk generelt og språkets ulike former spesielt. Vår oppgave er å legge til rette for at barna skal utvikle et rikt og variert språk. I jobben med språkstimulering er det aller viktigste virkemiddelet å ha en god relasjon. Vår oppgave er å være tilstedeværende voksne med kompetanse på området.

I samarbeid med Gjøvik kommune, de andre barnehagene og nettverket vårt er utdanning av språk- og språkveileder og kompetanseheving for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø et satsningsprosjekt.

For oss er det viktig at barna opplever å ha et trygt og godt i barnehagen. Alle barn har rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø som fremmer helsen, trivselen, leken og læringen. Barna skal oppleve tilhørighet og inkludering. Dette ble vedtatt i ny lov om barnehager for et år tilbake. Vi jobber kontinuerlig og systematisk gjennom hele året med å øke kunnskapen vår og implementere dette i vår praksis.

6. BARNEHAGENS PEDAGOGISKE PRAKSIS

PROGRESJON:

Med begrepet progresjon menes fremgang, læring og utvikling.

Alle barn skal oppleve en progresjon i barnehagens innhold.

Det skal være forskjell på aktiviteter, pedagogisk innhold, arbeidsmåter og fysisk materiell som vi tilbyr 5 åringer kontra en ettåring.

Refleksjoner rundt pedagogisk dokumentasjon skaper nye erkjennelser, tolkninger eller spor som bidrar til at personalet tar valg på vegne av eller sammen med barna. Dette skjer i kontinuerlige prosesser der progresjon skapes i fellesskap.

Det er viktig at vi gir barna en balanse mellom det å oppleve mestring og å kunne strekke seg etter nye mål. Dette gir barna mulighet til å lære nye ting og få en god selvfølelse ved å mestre nye oppgaver.

I VÅR BARNEHAGE:

Barnehagen skal være en lærende organisasjon, noe som innebærer at også vi i personalgruppa skal utvikle oss, lære nye ting, strekke oss, fordype oss for å bedre kvaliteten i barnehagen. Vi jobber kontinuerlig med rammeplan og hvordan vi skal oppfylle rammeplanens krav og forventninger. Gjennom dette arbeidet har vi utviklet barnehagens progresjonsplaner innenfor hvert fagområde. Vi har utviklet barnehagens arbeidsmetoder og barnehagens pedagogiske arbeid som synliggjør hvordan vi velger å jobbe med rammeplan i vår barnehage. Dette er en prosess som går kontinuerlig, med årlig evaluering.

Ut fra barnas alder og utvikling får de utfordringer som er tilpasset deres kunnskaper, interesser og ferdigheter. Vi tilbyr lek og aktivitet tilpasset barns alder. Vi fanger opp hva barna er opptatt av og legger opp til korte og lengre prosjekter ut fra barnas utviklingsnivå.

OMSORG:

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg både fysisk og psykisk.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet

Omsorg forutsetter gode relasjoner mellom personalet og barna.

Barna må føle at de har tatt imot omsorg. Personalet skal imøtekomme barnas behov for omsorg med sensitivitet.

Barn er også omsorgsgivere og må anerkjennes som dette.

I VÅR BARNEHAGE:

Vårt mål er at alle barn i vår barnehage skal bli møtt med omsorg av et omsorgsfullt personale.

Alle barn skal føle at de er betydningsfulle og mye verdt. Vår oppgave er å gi omsorg gjennom å ha gode relasjoner til barna. Omsorg handler om gjensidighet i samspillet. Barna skal få mulighet til å utvikle selvstendighet og bli trygge på seg selv. Vi skal være nærværende og engasjert i det enkelte barns trivsel og utvikling gjennom å:

- Gi dem en trygg hverdag preget av lek og læring, trygghet og glede
- Ta barnas initiativ på alvor
- Møte barna med høflighet og respekt
- Være støttespillere i barnas hverdag og deres vei til å bli selvstendige mennesker

LEK:

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek og personalet skal være bevisst på egen rolle og deltakelse i barns lek.

Lek er barns væremåte og lekens egenverdi skal anerkjennes i barnehagen. I barnehagen skal alle barn «oppleve glede, humor, spenning, og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.»

Lek er den viktigste aktiviteten for barns utvikling og læring. Gjennom leken utvikles og videreutvikles sosiale, språklige og kroppslige ferdigheter.

I et lekende fellesskap legges grunnlag for barns vennskap.

I VÅR BARNEHAGE:

Vårt mål er at leken skal ha en fremtredende plass i barnas liv i barnehagen. Vi skal gi barna muligheten til mange og varierte lekemuligheter inne og ute, og på turer i nærmiljøet og i skog og mark.

Leken er den dominerende aktiviteten for barn, og skal være en stor del av hverdagen i barnehagen. Lek er viktig for barns utvikling, den forbereder til livet og hjelper barnet til å forstå sitt eget liv. Vi mener at å skape gode vilkår for lek handler mest om at voksne har respekt for, og ser hva som skjer i samspillet med barna. Vi voksne skal være tilgjengelige og tett på barna i leken, delta aktivt og observere hva som foregår. Vi skal fange opp hva barna interesserer seg for og bygge lekemiljøer og leketemaer ut fra det. Å arbeide med et leketema innebærer blant annet at de voksne spiller rollefigurer og utdrag fra handlinger for å skape en felles lekeverden. De voksnes spill av rollene er avgjørende for at lekeverdenen blir skapt og lekens roller utviklet. En felles lekeverden bidrar til å utvikle barnas lek.

Noen typer leker er mer styrt av regler og konkrete mål. Regellek er lek hvor det er regler for hvordan leken skal gjennomføres. En viktig del av barnekulturen er nettopp regler og definisjoner på hva som er lov. Gjennom å leke blant annet «Haien kommer» og Rødt lys» blir barna kjent med egne, andre og fellesskapets muligheter og begrensninger. Disse lekene gir også en enkel vei til fysisk aktivitet, og til et godt samspill mellom store og små. Ved å møtes i leken og dele glade øyeblikk, skaper vi et godt og solid grunnlag gode relasjoner.

For de minste barna er toddlerleken viktig og den må gro fram. De små har lite språk, og dermed en kroppslig framreden, og deres toddlerlek er konsentrert rundt store elementer som som f.eks. sofa og sklie, korridorer eller store åpne flater. For oss voksne er det viktig å se egenverdien i denne formen for lek, skapt nettopp av de små.

Rommet som den tredje pedagog:

Et rom som inspirerer til lek og læring, med kroker og verksteder som skal være selvinstruerende, rikt utstyrt og oversiktlige. Rekvisitter og materiell bør inspirere barna til lek og aktivitet, og barna kan hjelpe seg selv og andre. Når barna kommer inn i et rom, skaffer de seg oversikt over rommet. De ser etter muligheter for lek og aktivitet. Rommene og utvalget av rekvisitter, materiell, verktøy og leker forteller barna hvor de kan være og hva de kan holde på med. Det skal være innbydende, spennende, gi utfordringer og inspirere til kreativ lek, aktivitet og samhandling.

DANNING:

Barnehagen skal fremme **danning**

Danningsprosessen handler om å tilegne seg verdier, normer, tanker og handlingsmåter som er viktige for å kunne delta i «felleskapet.»

Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.

En viktig del av dannelsesprosessen er å støtte barna i utviklingen av god selvfølelse.

I VÅR BARNEHAGE:

Danning handler om hvem vi blir, ut fra de omgivelsene vi er satt i. Vi ser på barna som subjekter på lik linje med voksne. Omsorg og danning er nært knyttet sammen. På en omsorgsfull måte skal de voksne lede og veilede barna. Vi skal være gode rollemodeller hvor det skjer en overføring av verdier, normer, tanker og uttrykks- og handlingsmåter gjennom å:

- Gi barna erfaring med hva som er akseptabelt i samvær med andre
- Gi barna gode følelsesmessige erfaringer, deriblant mestring
- Leve seg inn i andres situasjon og vise medfølelse
- Løse konflikter og lære barna å ta andres perspektiv

Tenk om alle barn kunne oppleve hvor verdifulle de er

En del av dannelsesprosessen handler også om mangfold. Det å kunne anerkjenne forskjellighet og hverandres kultur, livssyn og verdier. I barnehagen skal vi ha holdninger som bygger på respekt, tillit og trygghet som ligger til grunn i møtet med barna og foreldrene. Det er viktig å være bevisst om hvordan vi møter hverandres ytringer og behov.

Vi skal ha en hverdag preget av humor og glede.

I vår barnehage har vi filosofiske samtaler og hjertesamlinger som tar utgangspunkt i sosial kompetanse og bygger på dette. Målet er at barna skal kunne mestre de sosiale ferdighetene som empati, rolletaking, prososial atferd, selvkontroll, selvhevdelse, lek, glede og humor.

LÆRING:

Barnehagens pedagogiske praksis skal bygge på et helhetlig læringssyn hvor omsorg, danning, lek, læring, språk og sosial kompetanse henger sammen.

Barn lærer gjennom lek og samspill med andre.

Barnehagen skal tilby rike og varierte opplevelser og erfaringer og gi rom for undring, utforskning og nysgjerrighet.

Barnet skal møte utfordringer tilpasset sitt utviklingsnivå, både i formelle aktiviteter og i spontane sammenhenger i hverdagen.

I VÅR BARNEHAGE:

Vårt mål er å være tilstedeværende voksne som viser interesse og legger til rette for gode læringssituasjoner. Vi bygger vår læringsteori på den pedagogiske teoretikeren Vygotsky. Han sier at det å lære krever at en er villig til å bevege seg utenfor det en allerede kan - «den nærmeste utviklingszone». Det er i gapet mellom hva barnet kan og hva det kan klare med litt

hjelp at læring finner sted. Læring er nært sammenvevd med lek, danning og omsorg. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer, både i lek, i tilrettelagte situasjoner og i her-og-nå-situasjoner. Det er når barnet virkelig fatter interesse for noe at de virkelig lærer. Ved å ta utgangspunkt i barnas interesser kan personalet sammen med barna stille spørsmål, undre seg og sammen finne tilfredsstillende svar. Vi har spesielt fokus på at barna skal være selvstendige, med hjelp og støtte av en voksen. Vi voksne skal være støttespillere og ikke tjenere.

Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner er en forutsetning for god læring og opplevelse av mestring og glede.

7. FAGOMRÅDER

Barnehagens fagområder består av:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kunst, kultur og kreativitet
- Antall, rom og form
- Nærmiljø og samfunn
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Disse fagområdene vil sjelden opptre isolert, og som oftest tverrfaglig gjennom aktiviteter, samlinger og samtaler med barna.

At barn får rike, felles opplevelser og kunnskaper på mange områder er også en forutsetning for leken og et godt samspill mellom barna.

Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger. For en videre forståelse av fagområdene henvises det til Rammeplan for barnehager der du kan lese om ytterligere mål og metoder.

I VÅR BARNEHAGE:

Vi har noen overordna temaer vi jobber med innad på hver base. Selv om temaet er likt, vil måten hver base jobber på være forskjellige. Vi jobber sjelden med bare ett fagområde av gangen. I prosjekter og temaer er de fleste fagområdene representert.

Vi skal se barns initiativ og jobbe videre utifra det. Vi benytter oss av ulike arbeidsmåter, lærestoff og utstyr ut ifra barnas behov.

8. VURDERING

Barnehagens dokumentasjon er grunnlaget for refleksjon og læring. Den skal brukes som en metode for å få fram ulike oppfatninger og åpne for kritisk og reflekterende praksis.

Dokumentasjon skal hjelpe personalet til å se hva barna er opptatt av, og brukes sammen med barna.

Vurdering er refleksjon og utforskning som skal hjelpe oss til ny kunnskap. All vurdering skal bidra til å styrke og øke barnegruppas og det enkelte barns trivsel og utvikling.

I VÅR BARNEHAGE:

Dokumentasjon handler om å synliggjøre. Gjennom dokumentasjon skal vi synliggjøre hvordan vi oppfyller kravene barnehageloven og rammeplanen stiller til oss. Vi synliggjør hvordan vi arbeider med temaer og prosjekter ved hjelp av:

- Bilder og skriftlige beskrivelser av prosesser
- Foldere etter avsluttede temaer
- Ferdige produkter
- Billeddokumentasjon på veggene med sitat fra rammeplan
- Gjennom referater i månedsplanene og månedsdokumentasjon
- Skrive litt om dagen på weben vår
- Pedagogisk dokumentasjon - praksisfortellinger

Når vi vurderer så beskriver, analyserer og tolker vi vårt pedagogiske arbeid ut fra våre planer, barnehageloven og rammeplanen.

Personalet skal lære av egen praksis og bidrar til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet, og legge grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon.

Vi skal sikre at alle barna får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vårt mål er å bli bedre til å systematisk vurdere det pedagogiske arbeidet. Dette for at vi skal bli mer bevisste og kritiske til vår egen praksis, slik at vi bidrar til økt kvalitet i barnehagen. Vi ønsker å bidra til at flere barn blir sett og opplever trivsel og allsidig utvikling i et trygt og godt barnehagemiljø.

Vurdering er en kontinuerlig prosess som skal gå gjennom hele året. Vi setter oss mål og tiltak og jobber med dette for å forbedre praksis og kvaliteten i jobben vi gjør.

Dette skal vi vurdere	Hvordan vurderer vi dette
Samspill mellom barn og voksne	Relasjonskartlegginger Praksishistorier
Barns trivsel og allsidige utvikling	Foreldresamtaler Foreldreundersøkelse Barnesamtaler Observasjoner Sosiogram barns vennskap Mestring- og opplevelsesmappe Praksishistorier
Vårt arbeid for å gi barna et trygt og godt barnehagemiljø	Barnesamtaler Foreldresamtaler Observasjoner Praksishistorier Sjekkliste ift miljøet i barnehagen Sjekkliste ift voksnes forhold til barna Relasjonskartlegging Halvtårsrapport fra den enkelte base
Vårt arbeid med barns språkutvikling	TRAS Observasjoner Mestring- og opplevelsesmappe
Uteliv i barnehagen	Barns trivsel
Verdigrunnlag og menneskesyn	Mestring- og opplevelsesmappe praksishistorier

9 ET TRYGT OG GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helsen, trivselen, leken og læringen til barna. Barna skal oppleve tilhørighet og inkludering.

Endring i barnehageloven krever at barnehagen jobber systematisk for å forebygge utestengning og mobbing, og at de skaper et godt miljø der barna trives og er sosialt inkludert.

Barnehagen forpliktes til å ha nulltoleranse mot krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen skal gripe inn når et barn utsettes for slike krenkelser.

Aktivitetsplikt:

Alle som arbeider i barnehagen skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken. Dette er nedfelt i Lov om barnehager, kap. VIII

Psykososialt barnehagemiljø

Mobbing er sosiale prosesser på avveie. Det er handlinger av barn og/eller voksne som hindrer opplevelsen av å høre til, være en betydningsfull person i fellesskapet og mulighet til medvirkning. (Ingrid Lund, 2015)

Redsel for å utestenges fra et fellesskap, sosial eksklusjonsangst, kan være drivkraften for å mobbe. Når menneskers tilhørighet til fellesskapet trues, oppstår angsten for å bli utestengt.

Angsten frembringer forakt og avsky for et gruppemedlem, som stemples som annerledes.

Hensikten er ikke å gjøre andre vondt eller å ødelegge vennskap, men å sikre sin egen tilhørighet i gruppa.

Mobbing har dårlige vekstforhold i en barnehage der voksne stadig våger å stille kritiske og åpne spørsmål til seg selv, samtidig som de styrker alt det relasjonelle arbeidet som fremmer god lek, humor og trygghet.

I VÅR BARNEHAGE:

Vårt mål er at alle barn i Skonnordtjernet barnehage skal ha et godt og inkluderende miljø med nulltoleranse mot mobbing. Ingen barn skal utsettes for mobbing eller krenkende ord og handlinger hverken av andre barn, ansatte eller andre voksne.

Gjennom året:

- Jobber vi systematisk med sosial kompetanse, i det daglige i her-og-nå-situasjoner og knyttet opp mot filosofiske samtaler. Sosial kompetanse består av ulike sosiale ferdigheter som er vesentlig å mestre for å fungere godt i fellesskapet: empati og rolletaking, prososial atferd, selvkontroll, selvhevdelse og lek, glede og humor. Vi bruker konfliktløsningsmodellen for å støtte og veilede barna i konflikter og uenigheter slik at de etter hvert skal kunne håndtere motgang og konflikter på egenhånd.
- I vår barnehage har vi tydelig og involvert voksenledelse i barnegruppene, hvor vi er tilstedeværende og gode rollemodeller.
- Vi har fokus på likeverdig dialog med Marte Meos kriterier for god kommunikasjon som bakgrunn.
- Vår relasjonsbygging mellom voksen-barn og barn-barn skal være preget av respekt.
- Med trygghetssirkelen som basis kan de voksne i barnehagen øke sin bevissthet om og kompetanse i å skape trygghet, vise godhet, regulere barns følelser og hjelpe til i lek og vennskap.
- Vennskap gagnar barns utvikling og bidrar til å styrke barns selvfølelse. Samtidig er vennskap en forebyggende faktor mot uheldig og negativ utvikling, det kan være med på å motvirke mobbing.
- Fokus på vennskap og fellesskap i barnegruppa skal være gjennomgående fokus hele året. Det å gjøre morsomme og spennende ting sammen styrker fellesskapet.

- Vi jobber kontinuerlig med å opprettholde et nært og likeverdig samarbeid med foresatte. Det er viktig for barna at vi sammen med foreldre sikrer et godt samarbeid med god informasjonsflyt i forebyggende arbeid mot mobbing.
- Hver dag er det hvilestund i barnehagen, og våre erfaringer med dette er lavere konfliktnivå på ettermiddagen og det er mer samspill og større andel lek i grupper. Hvilestund i barnehagen skaper en vennskapskultur, det er å være deltaker i barnehagens kollektive handlinger og barnet lærer seg det sosiale samspillet med andre mennesker; vente på tur ta hensyn, finne sin plass i gruppa. Det små barn lærer i hvilestunden er en kompetanse de har bruk for i mange ulike situasjoner senere i livet.
- Bruker konfliktløsningsmodellen for å støtte barna i å løse konflikter.
- Hver base har en mestring- og opplevelsesmappe hvor det noteres barnas mestringsopplevelser. Her skal det være fokus på alt det gode barna gjør gjennom barnehagehverdagen, og hva de lærer og mestrer i samspill med andre og alene. Vår oppgave er å være barns støttende stillas i barnets nærmeste utviklingssone. Gjennom å være tilstedeværende voksne som er tett på og observerer, ser vi hva barna trenger av hjelp og støtte for videre utvikling av ferdigheter.

10. BARNES MEDVIRKNING

Medvirkning handler om å bli spurt, bli lyttet til og akseptert som kompetent.

Barna skal få mulighet til å medvirke i fellesskapet, uttrykke sine synspunkter,

Barna skal erfare at deres stemme blir tatt på alvor og ha innflytelse på sin egen hverdag i barnehagen.

Personalet må være bevisst i alle situasjoner sammen med barna og gi hvert enkelt barn følelsen av å bli sett, hørt og verdsatt.

I VÅR BARNEHAGE:

I vår planlegging gjennom månedsplaner og ukeplaner skal vi ha rom for barns medvirkning gjennom:

- Vi skal være nære, lyttende og tilstedeværende voksne.
- Personalet må slippe opp planlagte aktiviteter og heller være tilstede her-og-nå på barnas premisser.
- Personal skal fange opp barns ytringer og bruke dem i arbeidet med å gi barn medvirkning i barnehagen.
- Personalet skal arbeide aktivt for at alle barna i vår barnehage skal oppleve å bli sett og hørt.
- Vi skal være tydelige og romslige voksne som gir rom for at barns tanker og synspunkter blir tatt med i hvordan vi organiserer hverdagen og hvordan det fysiske miljøet er tilrettelagt med leker og utstyr.
- Vi har leker og materialer lett tilgjengelig for barna slik at de selv kan plukke fram det de vil holde på med. Vi hekter oss på og fordyper oss i det barna er interessert i.
- Personalet deltar aktivt i lek og aktiviteter sammen med barna.
- De voksne er lydhøre og nysgjerrige på barnas perspektiver og synspunkter.

- Vi gjennomfører barnesamtaler- og intervjuer vår og høst. Gjennom disse samtalenene får barna anledning til å si noe om sin barnehagehverdag, samt at vi kan fange opp ønsker og interesser.
- Barns medvirkning kommer til syne gjennom:
 - Små aktiviteter
 - Lek og leketemaer
 - Spontane turer foreslått av barna
 - Små og store temaer/prosjekter

11. FORELDRENES MEDVIRKNING

Foreldremedvirkning er nedfelt i barnehageloven

Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, med foreldrene til det hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerrådet og samarbeidsutvalget

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet.

I VÅR BARNEHAGE:

Vårt mål er å sikre godt samarbeid og god informasjonsflyt mellom barnehagen og barnets foresatte. Tilfredse barn har ofte tilfredse foreldre (Bronfenbrenner).

Vi har ulike arenaer for foreldremedvirkning:

Vi ser på den daglige kontakten mellom foreldre og barnehagen som viktig og skal legge til rette for god informasjonsutveksling i bringe- og hentesituasjoner.

Vi skal lytte til det foreldrene har å si oss og vise at vi setter pris på tilbakemeldinger.

Vi skal være imøtekommende og anerkjennende overfor foreldre.

Vi har foreldremøter to ganger i året - om høsten og om våren med temaer som vi jobber med.

Det er foreldresamtaler to ganger i året, høst og vår, og ved behov.

Samarbeidsutvalget har møter 4 - 6 ganger i året. I forkant av disse møtene, får alle foreldre mulighet til å komme med innspill, saker m.m

Årlig foreldreundersøkelse i barnehagen gjennom udir. Foreldreundersøkelsen kan gi barnehagen et utgangspunkt for å reflektere over hva som fungerer. Det gir også et utgangspunkt for å utforme tiltak for videre kvalitetsutvikling i barnehagen.

Relasjonskartlegging.

12. Å STARTE I BARNEHAGEN

Barnehagen skal ivareta barnets behov for trygghet og tilknytning i oppstart og overganger.

Dette skal skje i nært samarbeid med foreldrene.

Slik det er nå, så er vi inne i en pandemi, som vi fortsatt ikke vet hvor lenge varer. På grunn av dette vil

- Tilvenning i barnehagen
- Overgang til ny avdeling

bli noe annerledes. Dette er beskrevet nedenfor i de to punktene.

I VÅR BARNEHAGE:

Vårt mål er å skape en god **tilvenningsperiode** for barna som begynner i vår barnehage, og gjennom dette å oppnå at barna blir trygge i barnehagehverdagen og danner gode tilknytninger til personalet. Overgangen fra hjem til barnehagen berører ikke bare de barna det gjelder, det berører også foreldrene og de ansatte i barnehagen. Når barna begynner i barnehagen trenger de trygge rammer og tilstedeværende voksne som for dem fungerer som en trygg base. Det er Trygghetssirkelen som ligger til grunn når vi tar imot nye barn i vår barnehage.

Vi inviterer alle nye ett- og toåringer til å komme i barnehagen 1 time i uka fra april og ut juni. Ideen er hentet fra Dansk forskning. Erfaringen fra de danske barnehagene var at de opplevde at både barna og foreldrene ble trygge. Barn speiler sine foreldre. Det foreldrene opplever som trygt, vil barna også oppleve som trygt.

SLIK SIKRER VI GOD TILVENNING I SKONNORDTJERNET BARNEHAGE

- Tidlig tilvenning. Lekegrupper i barnehagen 1 time i uka fra slutten av april til ut juni. På grunn av pandemien vil dette bli løst på en annen måte i år.
- Foreldremøte før barnet begynner i barnehagen, hvor foreldre får informasjon om barnehagen, rutiner og det å begynne i barnehagen 😊
- Foreldresamtale/hjemmebesøk i juni tilbys til foreldre som ikke har vært med på tidlig tilvenning. Evt. via teams.
- Å bli kjent med barnet - før barnet begynner i barnehagen/Besøksdager i Juni.
- Besøksdag for barn og foreldre i August.
- Faste voksne til å ta imot barna
- «Bli-kjent-bok» for tussilagobarna
- Oppstartsamtale kort tid etter oppstart

13. Å BEGYNNE PÅ NY AVDELING

Barnehagen skal ivareta barnets behov for trygghet og tilknytning i oppstart og overganger.

Dette skal skje i nært samarbeid med foreldrene.

I VÅR BARNEHAGE:

Alle overganger er vanskelige, fordi det å begynne på noe nytt betyr å avslutte noe annet. Vi jobber med å skape gode overganger innad i barnehagen. Barna skal bli tatt imot fysisk med åpne armer og et fang å sitte på. Det er viktig at de blir tatt godt imot og at vi voksne anerkjenner barnas følelser om at det er vanskelig. Det er mye nytt å forholde seg til for barna, og de trenger voksne som er tilstedeværende og tett på den første tiden.

Vi sikrer gode overganger slik:

Fra Knerten til Småmeis:

- De eldste tussilagobarna besøker «den nye basen sin» som er småmeis. De vil gå dit i små grupper jevnlig gjennom vårhalvåret og sommermånedene, og tar i bruk basen i lek og aktiviteter.
- Foreldrene får informasjon om overgangen før sommerferien.
- En voksen er, så langt det lar seg gjøre, med over fra tussilago og videre ut barnehageløpet.
- Barna skjermes det første halve året, for å gi dem en rolig overgang. De skal bli kjent med ny base, nye voksne. De skal bli kjent med nye rutiner. Barna vil øve på å vente på tur, og det blir mye fokus på sosial kompetanse fremover. De vil utover høsten starte med hvilestund inne på egen base, hvor de går over fra å sove ute i egne vogner til å sove inne på basen. Selvstendighetstrening med påkledning blir vektlagt og fører en periode til kortere utetid. Barna vil gradvis gå ut på småturer, for så å gå på lengre turer. Det vil gå

fra å ha fokus på tur, mat og hvile til at barna introduseres for skoggruppemetoden etter vinterferien. Fellesskapsfølelsen i barnegruppa gjennom å gjøre morsomme ting sammen på den nye basen vektlegges.

- Oppstarts samtale med pedagogisk leder kort tid etter overgangen, deretter oppfølging ved behov.
- God kontakt og godt samarbeid med foreldrene.

Fra småmeis til stormeis:

- Det vil være en videre progresjon i arbeidet fra småmeis, og overgangen vil ikke oppleves så stor for de fleste barna.
- Vi oftere ute på tur og har flere turdager i uka og tar ibruk skoggruppemetoden allerede fra høsten. Etter vinterferien økes utetida ytterligere.

Fra Stormeis til Hakkespetter:

- Stormeisene skal fra januar måned, en dag i uka, «låne» Hakkebakkeskogen fra 10-14. Dette for å bli kjent med utelivsbasen.
- Skoggruppemetoden vektlegges mer og mer. Barna vil bli introdusert for mer uteliv og turdager utover våren og sommeren. Skoggruppemetoden er en spesialpedagogisk metode som framhever naturens og skogens unike muligheter i samspillet mellom barn og voksne. Skoggruppemetoden fokuserer på barnets sterke sider. Ved hjelp av sansene tar barnet aktivt del i egen læring og gis naturlige utfordringer det er modent for uten at dette skal oppleves som trening. Dette gir mestringsfølelse og økt selvtillit.

- På våren, før barna blir Hakkespetter, inviteres foreldrene til foreldremøte i Hakkebakkeskogen. Her får foreldrene bli kjent med friluftsbasen, og vil få informasjon om overgangen og livet på friluftsbasen.
- Foreldrene inviteres til foreldrekafe i Hakkebakkeskogen sammen med barna, for å gjøre seg kjent med basen.
- Foreldre får tilbud om overgangssamtale ved behov.
- God kontakt og godt samarbeid med foreldrene.

14. OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE

For å skape en god overgang fra barnehage til skole og gjøre dette trygt for barna, samarbeider vi godt med Snertingdal skole. Det er slik at de aller fleste barna som går i Skonnordtjernet barnehage skal begynne på Snertingdal skole.

I samarbeid med Snertingdal skole har vi laget en plan for samarbeidet som strekker seg gjennom nesten hele det siste året i barnehagen. Slik det er nå, så er vi inne i en pandemi, som vi fortsatt ikke vet hvor lenge varer. På grunn av dette vil samarbeidet med overgang mellom barnehage og skole bli noe annerledes og endringer vi forekomme. En alternativ plan for 2022:

- I januar 2022 skal barna få komme inn på skolen og se på klasserommet sitt, garderoben, toaletter m.m.
- Får vi til flere slike turer gjennom året, så gjør vi det.
- Barnehagebarna lager en plakat eller et brev til faddere på skolen. Her forteller barnehagebarna om seg selv
- Faddere sender brev til barnehagebarna
- Desember: Aking og felles måltid på skolen
- Januar: Møte med fadderbarna
- Februar: Akedag
- Mars: Stasjonsundervisning på skolen
- April: Omvisning på skolen med fadderklassen
- Mai: Førskoledager. Her er foreldrene med første dagen og barnehage personalet med andre dagen på tur.
- Juni: Aktiviteter med 1. trinn

- Overgangssamtale i Juni. Barnehagepersonalet har overgangssamtale med skolen etter å ha innhentet samtykke fra foreldrene.
- Jevnlige turer til skolen for å bli kjent med skoleormådet
- Gjennom hele året - ser på film om skolestarterne på NRK super 😊
- Bruke boka: «Hvordan begynne på skolen» hele året

